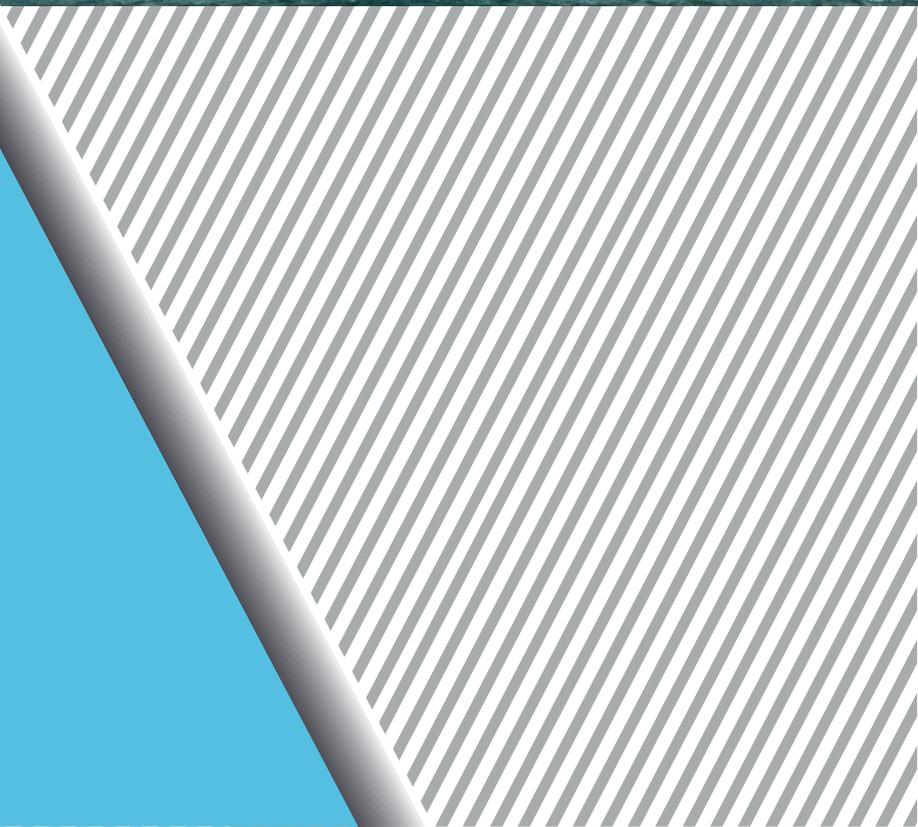

LET'S OVERCOME DISABILITIES
TOGETHER AGAINST DISASTERS

AFETLERE KARŞI ENGELLERİ
BİRLİKTE AŞALIM

Подготовка при БЕДСТВИЯ

Това проучване е проведено в рамките на проект с номер 2016-1-TR-КА204-034345 "Нека превъзможнем заедно безсилието срещу бедствията", финансиран от турската национална агенция.

Части от това изследване не могат да бъдат копирани без да бъдат цитирани. Ако части от този документ се използват, заглавието на изследването и проектът трябва да бъдат споменати.

Септември, 2017

"Финансиран от програмата" Еразмус + "на Европейския съюз. Въпреки това, Европейската комисия и Националната агенция на Турция не могат да бъдат държани отговорни за каквото и да е използване на съдържащата се информация. "

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

ВЪВЕДЕНИЕ

Човечеството е изложено на различни видове бедствия, или причинени от самото човечество или напълно извън контра му. Бедствията са извънредни обстоятелства, дължащи се на природата, технологията, както и социалните и икономическите дейности на хората.

В световен мащаб земетресенията, наводненията и пожарите са най-големите бедствия, докато свлачищата и лавините са едни от основните бедствия и аварии. В допълнение към тях днес не само естествените опасности, но и технологични и причинени от човека опасности причиняват големи щети върху социално-икономическата структура, живота на хората и имуществото. За да се предотвратят загубите и вредите, причинени от бедствията, следва незабавно да се вземат предпазните мерки, необходими за предварително откриване на рискове и опасности и избягване на потенциално бедствие с най-малко загуби и щети.

Най-често срещаните понятия в подготовката за бедствия са опасност и риск. **Опасност** е ситуация с потенциал да причини загуба на живот и имущество. Това е физическо състояние, което се случва във всяко време и място и създава негативно въздействие върху хората, околната среда и обществото. **Рискът** показва размера на щетите, когато възникне една опасност, причиняваща инцидент. Когато опасностите причинят значителни загуби и щети върху живота, природната среда, собствеността, те се превръщат в бедствия. Следователно, според определението на Обединените нации, бедствията са ситуациите, в които местните средства са недостатъчни за справяне с отрицателното въздействие на всяка възникнала опасност върху живота, имуществото, околната среда, икономиката и културните активи.

"Безопасният живот е продукт на твоя опит да избягваш опасностите и техните последствия."

Осведоменността в контекста на бедствените ситуации се изразява в това да живееш, като избягваш щети, причинени от всякакви опасности. Известно е, че почти 15% от населението на света живее с поне един вид увреждане. Според националния статистически институт на Република България към 1.02.2011 г. призната трайно намалена работоспособност или степен на увреждане имат 474 267 лица. От тях 9 039 са деца, а 465 228 са лицата на 16 и повече навършени години. Следователно хората с увреждания, техните семейства, приятели и социални кръгове трябва да имат познания за това как да се подготвят за бедствия. За безопасния живот е изключително важно хората да имат представа какво представляват бедствията и да се подготвят преди тях, като вземат необходимите мерки.

Може да не е възможно да се предотвратят самите бедствия и аварии, които да доведат до загуба на живот и собственост; но щетите и загубите, които могат да бъдат причинени от бедствия, могат да бъдат намалени чрез следните методи:

- Знания за рисковете и опасностите,
- Знания за това как да се вземат предпазни мерки срещу бедствия,
- Предприети предпазни мерки.

Обикновено всеки е сам в първите минути на бедствието и само нашата готовност и знания ще ни защитят. Не е възможно пожарникарите, екипите за търсене и спасяване да достигнат незабавно до всички. Необходимо е всички да бъдат готови за първите 72 часа след бедствие, наречени "златни часове".

Въпреки че е невъзможно да се предотвратят бедствията, трябва да се научим как да живеем с тях и да вземем мерки за свеждане до минимум на техните щети. Хората могат да защитят себе си както и своите роднини от щетите, причинени от бедствия чрез предварителните мерки, които трябва да бъдат взети. За да иамеме безопасен живот, подготовката за бедствия трябва да се превърне в начин на живот на хората. Ето защо целият свят е съгласен, че подготовката за бедствия трябва да бъде основана на обществото и да започне от лица и домакинства.

ОСНОВНА ИНФОРМАЦИЯ И ПОНЯТИЯ

Опасност:

Опасностите са физически събития и ситуации, които застрашават живота и имат потенциал да навредят на околната среда. С други думи, това означава всички инциденти, основаващи се на естествени, технологични или човешки причини, които могат да причинят физически, икономически и социални загуби. Опасностите причиняват наранявания, дестабилизиране на социално-икономическия баланс и загуба на живот и имущество, ако не се предприемат предпазни мерки срещу тях. Опасностите могат да бъдат земетресения, наводнения, пожари, бури, свлачища и експлозии. Не винаги е възможно да се предотвратят опасностите, причиняващи природни бедствия. Например, не можем да променим факта, че нашата страна е на сеизмичен пояс, докато можем да намалим щетите от земетресение.

Опасностите, причиняващи бедствия и аварии, варират в зависимост от условията на дадена страна и са групирани спрямо някои общоприети класификации. Геоложките явления като земетресения, свлачища и метеорологичните явления като наводнения, лавини и бури могат да бъдат класифицирани като естествени опасности, докато пожари, ядрени

и биологични аварии, пътнотранспортни произшествия и рухнали мини могат да бъдат класифицирани като технологични и човешки опасности.

Риск:

Рискът е възникването и възможността за опасност или бедствие на определено място и време. Рискът е също така възможността за природни или човешки опасности като загуба на живот, нараняване и загуба на собственост, дестабилизация на социалния и икономическия баланс, екологични щети в резултат на условия, които ги правят уязвими. Опасностите не могат да бъдат отстранени, докато рисковете могат да бъдат намалени.

Рискове, основани на структурни елементи:

Това са рисковете, които могат да бъдат причинени от елементи (фундаменти, колони, греди, завеси и т.н.) на сграда / конструкция поради земетресения.

Рискове, основани на неструктурни елементи:

Това са рисковете, които могат да бъдат причинени от неструктурни елементи (фурнир, бели уреди, електронни устройства, кухненски уреди и т.н.), които не принадлежат на никоя сграда / конструкция поради земетресения.

Извънредно положение:

В извънредното положение се посочва временният срок, в който трябва да се предприемат извънредни предпазни мерки при извънредна ситуация.

Спешните ситуации са неблагоприятните ефекти върху живота, имуществото и околната среда, създадени от малки опасности, които могат да се управляват локално. Например пожар в апартамент, който може да бъде изгасен от местната противопожарна станция, се счита за извънредна ситуация.

Бедствие:

Това са извънредните природни или причинени от човека обстоятелства, които причиняват загуба на живот и физически, икономически или екологични загуби, когато хората не могат да се възползват от собствените си ресурси.

Понякога бедствията могат да бъдат класифицирани като природни бедствия или такива, причинени от човека. Например, бедствията, възникващи в резултат на наводнения, течения, вълнови / приливни действия и земетресения, се наричат природни бедствия. Катастрофите, възникващи в резултат на химически и промишлени аварии, пътнотранспортни произшествия и политически конфликти, се наричат причинени от човека бедствия, тъй като те са пряко свързани с хората.

Уязвимост:

Уязвимостите са неналичните източници и липсата на определен капацитет на индивидите, обществата, институциите или страните за разкриване и управление на опасност и намаляване на нейното въздействие.

Описание на земетресения, пожари и наводнения в рамките на опасности, уязвимости, бедствия и рискове:

Опасност	Земетресение
Уязвимост	Срутване на сгради и заклещени хора между отломките.
Бедствие	Загуба на живот или имот в следствие на земетресение.
Риск	Прогноза за нестабилна сграда и възможността тя да се срути.

Земетресение

Опасност	Наводнение
Уязвимост	Потапяне на мазета, приземни етажи и първи етажи на сгради, срутване на сгради.
Бедствие	Загуба на живот или имот в следствие на земетресение.
Риск	Прогнозиране че бентовете и отворените строителни зони ще предизвикат наводнения при прекомерни валежи.

Наводнение

Опасност	Пожар
Уязвимост	Не откриване и не изгасяване на пожара поради липса на детектори за дим.
Бедствие	Загуба на живот или имот заради разрастнал се огън или задушаващ дим.
Риск	Прогнозирането на възможността лесно запалими материали да се запалят.

Пожар

ЗЕМЕТРЕСЕНИЯ, ПОЖАРИ и НАВОДНЕНИЯ

Какво трябва да знаем за Бедствията

Борбата с природните бедствия е актуален проблем за световната наука и политика, включително и за България. Изучаването и анализирането на факторите, които причиняват бедствията, характеристиките, които определят тяхното развитие, ефектите върху населението и околната среда, апаратурата и средствата, които могат да ограничат въздействието им и различните начини за възстановяване на оптималните условия за живот на хората и засегнатото население, водят до създаването на нова наука – „дизастрология“, която изучава природните бедствия от всички гледни точки и въвежда правила за тяхното управление.

Състоянието на природните бедствия в България е очертано на базата на аналитичен обзор на природните бедствия, станали в страната ни за периода 2004 – 2008 г. Анализът е изготвен въз основа на статистически данни от официалната интернет страница на Националния статистически институт.

Най-голям относителен дял (53,45 %) в страната ни за периода заемат пожарите (без горските). Природните бедствия заемат второ място (23,57 %), което е близо ¼. 20,6 % заемат аварията и катастрофите, следвани от замърсявания и други кризисни събития. Сериозният дял на станалите природни бедствия потвърждава необходимостта от предприемането на мерки за тяхното ограничаване и превенция на населението.

Последният направен анализ според Националния статистически институт е за 2016 година.

Бедствия	Брой през 2016г.
Земетресения	2
Пожари	2 448
Наводнения	184

Какво е Земетресение?

Инцидентите, причинени от внезапно възникващи вибрации, дължащи се на движения в земната кора, които раздвижват повърхността, като се разпръскват като вълни, се наричат "земетресения". Земетресенията могат да бъдат разрушителни за надземните структури и да причинят загуба на живот и собственост.

Земетресенията се наричат също земни трусове или сеизмични действия. Земетресенията се случват за кратко и могат да се усетят в широка област; точното време и място не могат да бъдат известни.

Земетресенията обикновено се усещат като леки трептения. Можете да забележите, че лампите висящи на тавани, растения и предмети на рафтовете се движат. Понякога може да чуете лек рев или да почувствате масово земетресение. Земетресенията идват от движение, продължило много кратко време, идващо отдолу и издигащо се със звук. Може да има малки земетресения след масивно земетресение. Те се наричат "повторни шокове" или вторични земетресения. Повторните земетресения могат да продължат около два-три месеца, дори една година след главното земетресение. Те обаче стават рядко от ден на ден, а размерите и въздействията им намаляват. Сградите, които са били повредени, но не са се сринали от основния трус, могат да се сринат в последствие.

Въпреки че земетресенията заемат относително малък дял, не трябва да се забравя, че страната ни е преживяла сериозни земетресения и по-важното, че територията на България е разположена в един от силно сеизмичните райони на света и е силно уязвима от това природно бедствие.

За да се открият дейностите на земетресения, са определени зони на земетресение (район, регион) въз основа на местата на активните аномалии и потенциалния риск от опасност. Зоната на земетресение е определена чрез отчитане на стойностите на ускоряване, които могат да бъдат причинени от земетресения, които могат да се случат в тези зони. Например, се предвижда, че ускорение от земетресение над 40% от гравитационното ускорение може да се случи в червената зона. Регионите са изброени въз основа на тяхното ниво на риск. Районът с най-висок риск от земетресение се нарича "зона на земетресение от 1-ва степен". Рискът намалява, когато степента нараства.

Земетресенията не могат да бъдат предотвратени, докато превръщането на земетресенията в бедствия може да бъде предотвратено!

Магнитуд (Рихтер)	Въздействие на земетресението
3.5 или по-ниско	Обикновено не се усеща
3.5-5.4	Усеща се, но не води до разрушения.
5.5-6.0	Причинява малки щети на силни структури; може да разруши по-слаби структури.
6.1-6.9	Има разрушително въздействие в радиус 1000км
7.0-7.9	Голямо земетресение. Има разрушително въздействие върху голяма площ.
8.0 and over	Голямо земетресение. Има разрушително въздействие върху голяма площ от радиус на стотици километри.

Таблица 1: Степени на земетресение според степента на нарастване

Скоростта (магнитуд) е измерване на енергията, възникваща в източника на земно земетресение и изразена чрез скалата на Рихтер. Интензивността на земетресението се измерва въз основа на въздействието му върху хората, структурите, околната среда и земната повърхност.

Също така, земетресенията понякога могат да причинят пожари, химически дисперсии, свлачища и д.р. Ето защо, при подготовката за земетресение трябва да се вземат под внимание и други опасности. Хората от всички части на обществото трябва да разберат опасността от земетресенията и да регламентират живота си по съответния начин. Това ще сведе до минимум загубите на живот и имущество.

Бъдете готови за земетресенията!

За да бъдат подготвени за земетресения, хората с увреждания и техните семейства трябва да приемат по-безопасен и по-предпазлив начин на живот, което е възможно с някои малки стъпки. В рамките на тези препоръки, посочени по-долу, от решаващо значение са подготовката на земетресения и осигуряването на безопасност:

- Изготвяне на план за семейно бедствие
- Създаване на група за подкрепа (мрежа)
- Подгответе чантата за спешни случаи и я превърнете в част от живота си
- Определяне и намаляване на структурните и неструктурните рискове
- Предприемане на необходимите предпазни мерки срещу опасността от пожар след земетресение
- Получаване на обучение за оказване на първа помощ
- Придобиване на умения за самостоятелност
- Провеждане на тренировки при евакуация и правилно поведение по време на евентуално земетресение.

Въпреки че щетите от земетресения не могат да бъдат предотвратени, те могат да бъдат сведени до минимум благодарение на малки предпазни мерки. За да останете невредими в случай на земетресение, преди всичко, осигуряването на жизнено пространство срещу последиците от земетресение ще предотврати както наранявания, така и щети на имуществото ви. Такива предпазни мерки като подготовка на спешна чанта, закрепване на стелажи и стени към стени, фиксиране на връзките на тежки предмети, задържане на помощни предмети близо до мястото ви и поставяне на резервни батерии за слухови апарати в чантата за спешни случаи ще ви помогнат да сведете до минимум последиците от земетресение. Нещата, които трябва да се предприемат преди и по време на земетресение, могат да бъдат намерени в "Подготовка при земетресения".

Какво представлява Пожарът?

Пожарът е бедствие, което причинява значителни щети в кратък период от време. Започвайки с малка искра, пожар може бързо да унищожи домовете, работните места или гора. Когато е извън контрол и се превръща в пожар и зависи от три фактора: топлина, кислород и запалими вещества.

Пожарът е химическо събитие в резултат на комбинацията на веществото с топлина и кислород. Веществото, топлината и кислородът (въздухът) трябва да са заедно, за да предизвикат пожар. Пожарите могат да бъдат категоризирани в четири групи като клас А (изгаряне на запалими вещества като дървесина, плат, хартия, основни продукти и т.н.), клас Б (изгаряне на запалими течности: бензин, втечен нефтен газ, въздух и водород) и клас D (изгаряне на запалими леки метали и сплави).

Пожарите са резултат от късо съединение, отоплителни системи и неадекватна защита на запалими вещества. Пожари, които могат да бъдат унищожени с малка интервенция, могат да се превърнат в пожари, които причиняват големи щети, особено поради невъзможността да се монтират правилно електрическите компоненти, неправилно почистване на комините, неспазване на необходимите предпазни мерки срещу запалими и експлозивни вещества и огън и най-важното, поради недостатъчния капацитет за намеса при малки пожари.

Основните причини за пожарите са:

Липса на знание

- Не се знаят характеристиките на материалите,
- Липса на познания за причините за пожара (особено, когато се позволява на децата да играят с опасни материали)
- Недостатъчно познаване на предпазните мерки срещу пожар (например запазване на запалими предмети на покрива)

Безгрижие и небрежност

- Неизпълнение на мерки за безопасност,
- Недостъпни противопожарни шкафове, пожароизвестяване и аварийни пътища,
- Оставяне на включени източници на топлина,
- Неизпълнение на необходимите мерки за безопасност при заваряване или рязане,
- Неспазване на необходимите предпазни мерки при работа със запалими вещества (например оставяне на храната на печката без надзор).

Непредпазливост

- Невъзможност да се предприемат необходимите мерки за противопожарна безопасност съгласно регламентите,
- Неправилни промени в мерките за безопасност с течение на времето,
- Неспазване на стандартите за електрическата инсталация и предпазителите,
- Поддържане на запалими вещества върху покривите и липса на редовно почистване на комините,
- Нарушения в периодичната поддръжка на електрически уреди и машини (например неспазване на правилата за безопасност и инструкции за експлоатация).

От друга страна, фактори като домашни, трудови и пътни произшествия и природни явления (светкавици и урагани и т.н.) също причиняват пожари.

Въпреки че в началото са малки, пожарите растат много бързо в зависимост от свойствата на пожарните компоненти, с изключение на някои конкретни случаи (например пожари с гориво). Особено в случаи, когато има запалими вещества в района и ако има вятър по време на открит огън, огънят расте много по-бързо.

Пожар, който може да бъде изгасен с чаша вода в самото начало, може да бъде загасен само с кофа с вода през втората минута и варел с вода в третата минута. С други думи, огънят нараства и се разпространява постоянно, ако няма пречка пред него.

Бъдете подготвени за пожари!

Пожарът е в първоначалната си фаза само ако има намеса в рамките на първата минута. След това огънят нараства десет пъти на секунда и става пожар. В този случай, ако огъня се забелязва в рамките на първите 30 секунди или 1 минута, намесата е възможна. В противен случай, бягството, ще бъде правилният ход.

Не трябва да се забравя, че огънят расте много бързо. Ако е възможно, е необходимо да бъде изгасен от самото начало. Най-важният проблем в случай на пожар е да се осигури безопасност. Никой не трябва да излага живота си на опасност.

Има прости предпазни мерки, които всеки може да предприеме по отношение на пожарната безопасност:

- Поддържане на запалими и избухливи вещества отделно,
- Използване на детектори за дим в домовете и офисите,

- Поддържане на пожарогасителни уреди по всяко време в домове, училища или работни места,
- Не оставяйте няколко електрически устройства, свързани към едно гнездо,
- Не оставяйте устройствата, които могат да причинят пожар, например газове и нагревател близо едно до друго,
- Познаване на изходните пунктове и пътищата за евакуация в домовете и работата места,
- Провеждане на пожарни тренировки.

При риск от пожар, лицата с увреждания трябва да се научат как да използват пожарогасител и как да предприемат действия във вътрешна зона, покрита с дим, до степента, до която тяхното състояние им позволява. Ако състоянието на индивида им позволи да развият тези умения и да научат тази информация ще могат да бъдат подготвени за риск от пожар.

Подготовката за опасност от пожар и предпазните мерки, които трябва да се предприемат в случай на пожар, са подробно обяснени в "Подготовка при пожар".

Фигура 4: Инструкции за безопасност при Пожар

Какво е наводнение?

Внезапни, големи и неравномерни водни течения, които изцяло или частично покриват земята в даден регион за определен период, се наричат наводнения. Потопа е генерично име за явлението, при което водата, докато се издига или идва от някъде другаде, покрива повърхности, които обикновено са сухи. Това е временно потъване на сухи земи от надигащите се повърхностни води, дължащи се на валежи, приливи и отливи или издигане на реки. Потопът се случва предимно като последица от преливащите речни корита. Преливането се дължи на внезапни и тежки валежи или снеговалеж.

Наводненията се наблюдават в речните корита, долините, нередовните и временните наводняващи райони по склонове, по бреговете и в градовете. Голяма водна маса, която тече в горните части на склоновете, обикновено променя курса си от повърхностния поток към линейния поток чрез отваряне на канал на по-ниско ниво. Тези канали се наричат заливни низини. Те са клонове на основната мрежа от наводнения и са най-големият източник на наводнения, образувани от силни дъждове. Наводнената вода винаги е замъглена и кална, тъй като заливните площи могат да се отворят както на склонове, така и на по-плоски участъци и тъй като тази бързо течаща вода носи големи количества повърхностни материали (почва, растения, скални фрагменти и др.).

Наводненията са често срещани природни бедствия на територията на Република България. Те нанасят огромни щети, тъй като засягат населени райони, промишлени територии и продуктивни земеделски земи. В съответствие с научната класификация за този вид бедствия за територията на страната са характерни следните видове наводнения:

- Природни наводнения
- Тахогенни наводнения

По време на наводнение, когато водата се издига с 30 см, това ще предизвика натиск от 700 килограма върху превозните средства, докато 60-сантиметровият ръст ще бъде достатъчен, за да подхване превозното средство. Наводнената вода може да тече много бързо, което може да ви попречи да напуснете района. Ако сте в кола, не шофирайте през наводнени райони или подлези. Водата може да бъде по-дълбока, отколкото изглежда и колата ви може бързо да се напълни с вода и да наводни.

Причини за наводнения и потоци

Най-важната причина за наводнения и потоци е нарушаването на естественото равновесие между почвата, водата и растенията в зоните за събиране на вода в горните части на водните басейни. Човешките предизвикани ефекти са най-важните фактори за влошаването на естествения баланс. Технологичните, социално-икономическите и културните дейности на хората играят решаваща роля при превръщането на наводненията в бедствие. Когато хората избират зони, чувствителни към наводнения за различни дейности, това води до наводнение да се превърне в бедствие.

Селища във високите басейни, злоупотреба с земи, непланирано и интензивно използване на пасища предизвикват наводнения и преливания, като увеличават количеството на повърхностния поток в басейна. Неподходящите селищни зони, сгради и съоръжения, изградени на речни корита, увеличават загубите на живот и собственост.

Основните причини за наводненията и потопите са:

- Интервенции на речните корита,
- неподходящи преходни структури (мостове, водостоци, тръби)
- неподходящо пространствено планиране (планове за зонироване),
- Бърза урбанизация,
- Злоупотреба със земя,
- Унищожаване на растителното покритие в басейни,
- Увеличаване на интензивността на валежите вследствие на изменението на климата.

Бъдете готови за рискове от наводнения!

За да бъдат подготвени за опасностите от наводнения, хората и техните семейства трябва да приемат по-безопасен и по-предпазлив начин на живот. Възможно е да започнете с няколко малки стъпки.

Планирането на риска от наводнения ще ви помогне да се подготвите за много аварийни ситуации. В този контекст някои от мерките, споменати по-долу, са малки, но важни стъпки, които трябва да бъдат подготвени за наводнения и потопа и за установяване на безопасен живот:

Преди риска от наводнения;

- Бъдете информирани за топографската структура на вашия район. Научете предупредителните знаци за наводнения и предупредителните системи във вашия район.
- Подгответе план за евакуация за себе си и вашето семейство, преди риска от наводнения.
- Пригответе пясъчни чанти за поставяне на вратите в мазето, на приземния етаж и ан прозорците в случай на възможно наводнение.
- Застраховайте вашия дом и имущество срещу наводнения.
- Подгответе аварийната си чанта, за да посрещнете нуждите на вашето семейство и себе си след евентуално наводнение.

По време на наводнение или преливане на водно корито;

- Ако вали или нивото на водата се покачва, наблюдавайте нивото на водата и се постарайте да приложите плана за евакуация.
- Поставете електрическите уреди на високи места, за да не бъдат засегнати от наводненията.
- Ако властите ви кажат, че трябва да напуснете дома си, изключете устройствата и изключете захранването с газ.
- Изключете електричеството само преди началото на наводнението или когато зоната около предпазната кутия е напълно суха.
- Ако нивото на водата на пода ви се издигне над коленете, веднага изкачете се горе или на по-безопасно място. Стойте далеч от прозорците.
- Следвайте средствата за масово осведомяване за сигнали и спешни новини.
- Не влизайте в наводнени къщи или работни места, освен ако не сте задължени. Стойте далеч от наводнената вода!
- Ако сте в колата, не минавайте през пътищата, покрити с наводнения. Никога не използвайте превозно средство в райони с наводнена вода. Огромното мнозинство от жертвите, причинени от наводнения, се случват в автомобили.
- Ако сте навън, веднага изкачете високо място, ако можете и чакате.
- Не минавайте през течащата вода! Ако трябва да влезете във водата, проверете дълбочината му с пръчка.

Подготовката за рисковете от наводнения и нещата, която трябва да бъде направена по време на наводнение е описана подробно в главата "Подготовката за наводнения".

**БЪДЕТЕ ИНФОРМИРАНИ, ВЗЕМАЙТЕ ПРЕДПАЗНИ
МЕРКИ, ПОДГОТВЯЙТЕ ПЛАН, БЪДЕТЕ
ПОДГОТВЕНИ!**

Земетресение

Наводнение

Пожар

- Най-важната стъпка в борбата с бедствията е да бъдете информирани за това как да се подготвите за бедствия и да ги прилагате в съответствие с план.
- Подгответе план за бедствия, който включва членовете на вашето семейство от бедствия и извънредни ситуации.
- Подгответе чантата си за спешна помощ, за да посрещнете нуждите на вашето семейство и себе си в случай на бедствие или извънредна ситуация.
- Направете си застраховка срещу бедствия.
- Проведете „лов“ на опасности у дома или на работното място. Защитете или сменете мястото на всички предмети, които биха могли да ви навредят, защото всеки обект, който може да падне или да се плъзне по време на земетресение, е опасен.
- Бъдете информирани за това как да се държите по време на бедствие или ситуация на възникване. Подгответе се да практикувате как да действате правилно и да провеждате евакуационни тренировки в дома и работното си място.
- Разберете къде са разположени клапите и ресурсите на електричество, природен газ и вода и как да ги изключите.
- Определете мястото за събиране и мястото, където да се срещнете с членовете на семейството след бедствие или извънредна ситуация.
- Извършете оценка на риска! Определете рисковете от пожар във вашето жизнено пространство, които могат да възникнат в случай на бедствие или авария.
- Определете възможните рискове от бедствия във вашия район. Уверете се, че сградата е безопасна от източници на опасност и предприеме необходимите структурни мерки.

ИЗТОЧНИЦИ

- * *AmericanRed Cross, Disaster Service, Disaster Preparedness For People With Disabilities*
- * *AKUT Search&Rescue Association, Earthquake Safety Training Handbook, AKUTLibrary Publications No:4 İstanbul, 2008*
- * *AKUT Search&Rescue Association and Aksigorta, Disaster Awareness and Precautions Handbook*
- * *Betty DionandAqeel Qureshi of GAATES, Guideline on Inclusive Disaster Risk Reduction: Disabilities and Disasters*
- * *Bogazici University, Kandilli Observatory and Earthquake Research Institute, Disaster Preparedness Training Unit, ABC Disaster Preparedness for All of Us Handbook, 2005*
- * *DAVIS, Elizabeth, Guide on the Special Needs Of People With Disabilities For Emergency Managers, Planners&Responders, National Organization on Disability*
- * *Emergency Management Ontario, Emergency Preparedness Guide for People with Disabilities/SpecialNeeds (<https://www.emergencymanagementontario.ca/english/home.html>)*
- * *Emergency Planning and Preparedness for People with Disabilities in Canada's North*
- * *(<http://onthiniceproject.ca/wp-content/uploads/2014/03/3365-006-OTI-Emergency-Preparedness-ENG-FINAL.pdf>)*
- * *Earthquake Country Alliance, Earthquake Safety Tips For People with Disabilities/AFN, (<http://www.earthquakecountry.org/disability/>)*
- * *Fema, Types of Flood sand Floodplains(<https://training.fema.gov/>)*
- * *IŞIKARA, Ahmet, Mete. ÇALIŞKAN, Ömer, Disaster Preparedness at Schools, İstanbul Aydın University Earthquake Training, Practice and Research Center, İstanbul, 2010*
- * *İstanbul Metropolitan Municipality, How to Struggle with Fires and Accidents Handbook*
- * *KADIOĞLU, Mikdat, Basic Principles of Decreasing the Damages of Disasters, JICA Turkish Office Publications No: 2, Ankara, S:251-276*
- * *Oregon Health&Science University, Emergency Preparedness Tool Kit For People With Disabilities, 2009*

- * ÖZCAN, Esin, *Floods and Turkey*, *GU Gazi Education Faculty Journal*, Issue 26, No:1, 2006
- * *Public Safety Canada, Floods, What to do? Government of Canada*, 2011 (<https://www.getprepared.gc.ca/index-en.aspx>)
- * *T.R. Prime Ministry Disaster and Emergency Management Authority, First 72 Hours*, 2011
- * *T.R. Prime Ministry Disaster and Emergency Management Authority, First 72 Hours for People with Disabilities*, 2011
- * *T.R. Prime Ministry Disaster and Emergency Management Authority, Turkish Disaster Awareness and Research of Disaster Preparedness*, 2014
- * *T.R. Ministry of Forestry and Water Affairs, Upper Watershed Flood Management Action Plan*, 2013
- * *T.R. Ministry of Forestry and Water Affairs,, Overflow Management, Ankara*, 2017
- * *TURHAN, Ahmet, Training Notes on Basic Disaster Awareness, Eskişehir Provincial Disaster and Emergency Directorate*, 2017
- * *Waikato CDEM Group&Welfare Advisory Group, Disabilities and disaster preparedness*, 2012
- * *Bulgarian Red Cross, Disasters, accidents and crises. How to reduce the risks? Reform Fund Linked To Civil Society Participation*, 2010
- * https://www.rivapublishers.com/uploads/materials/filepath_5.pdf
- * <https://www.burgas.bg/bg/info/index/592>
- * <http://www.tervel.bg/downloads/obuchenie%20na%20naselenie-to%20pri%20prirodni%20bedstviq.pdf>
- * <http://www.aktivnasigurnost.org/bg/news-article/439/>
- * http://www.firebrno.cz/uploads/Povodne_pred_a_po_doporuceni.pdf
- * *Doraźne metody ochrony stosowane podczas powodzi ze szczególnym uwzględnieniem rękawów przeciwpowodziowych, CNBOP-BIP, Józefów*, 2012